การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Development of a Community Enterprise for Sustainability in the Thailand 4.0 of Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province

[1]จิระวดี บัวชุม และ[2]นิตยา สินเธาว์
[1]Jirawadee Buachoom and [2]Nittaya Sintao
[1,2]หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
[1,2]Master of Public Administration Stamford International University
[1]Corresponding Author. E-mail: jirawadee.aoy3607@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2) ศึกษาการประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (3) ศึกษาการประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 130 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า (1) การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมและรายด้าน มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก (2) การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก (3) การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในภาพรวม ด้านนวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ และมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ–ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนของอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงให้เห็นว่า การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยอาศัยนวัตกรรม เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และการสนับสนุนของภาครัฐ เป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้อย่างประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

คำสำคัญ: วิสาหกิจชุมชน; ความยั่งยืน; ไทยแลนด์ 4.0

Abstract

This research aimed to study: (1) level of community enterprise development for sustainability of Hua Hin District Prachuap Khiri Khan Province (2) the application of Thailand 4.0 policy of Hua Hin District Community Enterprise. Prachuap Khiri Khan Province (3) on the application of the Thailand 4.0 policy to have reason-effect relationship And the development of community enterprises for sustainability of Hua Hin District Prachuap Khiri Khan Province The sample group used in the research was the entrepreneurs of community enterprises in Hua Hin District. Prachuap Khiri Khan Province, 130 people. Data were treated and analyzed by using descriptive and Inferential Statistics methods, which were

percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and Multiple Linear Regression Analysis. The results of the study revealed that (1) Sustainable community enterprise development of Hua Hin District Prachuap Khiri Khan Province in the overall and in each aspect There is a high level of development. (2) Application of Thailand 4.0 policy of community enterprises in Hua Hin district Prachuap Khiri Khan province found that in the overview and in each aspect the application is at a high level. (3) The policy application of Thailand 4.0 in the overall technology innovation Creativity, government support and there is a causal relationship with the development of community enterprises for the sustainability of Hua Hin District Prachuap Khiri Khan Province Statistical significance at the level of 0.001. Application of Thailand 4.0 policy through innovation, technology, creativity and government support is a driving force in the development of community enterprises for sustainability. In the area of Hua Hin Prachuap Khiri Khan Province has been successful as expected.

Keywords: Community enterprise; Sustainability; Thailand 4.0

บทนำ

ในกระบวนการแก้ไขความยากจนของประเทศ “วิสาหกิจชุมชน” นับเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืน เนื่องจาก”วิสาหกิจชุมชน” เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นกิจกรรมที่เกิดจากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาในชุมชน เน้นการผลิตขั้นพื้นฐานให้พอเพียงกับความต้องการของคนในชุมชน มุ่งให้เกิดการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้แก่ชุมชน และมีความสามารถในการจัดการหนี้สินได้ รวมถึงมุ่งเน้นให้มีการจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชน หรือกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่สอดคล้องกับแผนแม่บทชุมชน “การเพิ่มรายได้”การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างกระบวนการแก้ไขปัญหา ของชุมชน โดยชุมชนเพื่อสร้างผลผลิตมวลรวมเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ผลที่ได้รับ โดยตรงจะเกิดการพัฒนาอาชีพ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างผลตอบแทนที่คุ้มทุน สนองตอบตลาดท้องถิ่น ชุมชน และนอกชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชมเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รวมฐานทรัพยากรการผลิต ทุนชุมชน มีการประกอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน มีการผลิตทั้งสินค้า การบริการ ปัจจัยการผลิต และวัตถุดับต่าง ๆ แนวทางหลักในการแก้จนอีกแนวทาง คือ “การขยายโอกาส” ในกระบวนการวิสาหกิจ ชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้ในการรู้จักตนเอง โดยการประเมินศักยภาพแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้โลกภายนอกโดยการเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพ เพื่อติดอาวุธทางปัญญา การรวมกลุ่ม รวมพลัง สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อกูลกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเป็นหุ้นส่วนกัน ซึ่งทำให้เกิดพลัง ขับเคลื่อน สร้างระบบของชุมชน เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ผู้นำ และการมีส่วนร่วม ความสัมพันธ์กับคนทั้งในและนอกชุมชน รวมทั้ง รวมทั้งการแสวงหาและสร้างศักยภาพแหล่งทุน ทั้งทุนชุมชน และทุน ภายนอกชุมชน (วิสาหกิจชุมชน, 2562)

วิสาหกิจชุมชนในอำเภอหัวหิน ประกอบด้วยผู้ประกอบการทั้งหมด จำนวน 261 ราย (วิสาหกิจชุมชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2562) ซึ่งวิสาหกิจชุมชนมีลักษณะที่สำคัญอยู่ 7 อย่างด้วยกันซึ่งถือเป็นองค์ประกอบ

ของวิสาหกิจชุมชน คือ (1) ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการเอง (2) ผลผลิตจากกระบวนการในชุมชน (3) ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน (4) มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นสมผสานกับภูมิปัญญาสากล (5) มีการดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (6) มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจหลัก และ (7) มีการพึ่งพิงตนเองเป็นเป้าหมาย (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2554)

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) ไม่มีกระบวนการค้นหาความรู้และภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น 2) หน่วยงานที่ส่งเสริมไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง 3) กิจกรรมการส่งเสริมจากภาครัฐขาดการเชื่อมโยงทั้งระบบ 4) การบริหาร ในด้านการบริหารกลุ่ม การบริหารเงินทุนการบริหารการตลาด การบริหารการผลิต และ 5) ไม่มีผู้รับการถ่ายทอดความรู้ (สหัสา พลนิล, 2554)

จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหินอย่างยั่งยืน ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ควรมีปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหินยกระดับขีดความสามารถของ SMEs ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและยังช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้อย่างเข้มแข็ง ภายใต้ความพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาการประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาการประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมมติฐานที่ 2 การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ –ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) สถานภาพสมรส (4) ระดับการศึกษา (5) รายได้ต่อเดือน และ (6) อาชีพหลักของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และการประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย (1) นวัตกรรม (Roger, 2003) (2) เทคโนโลยี (Layton, 1994) (3) ความคิดสร้างสรรค์ (Davis, 1973) (4) การสนับสนุนของภาครัฐ (ราชกิจจานุเบกษา, 2548)

ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย (1) พึ่งพาตนเองได้ (2) ความพอเพียง (3) กระบวนการเรียนรู้ (4) เครือข่ายวิสาหกิจ (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2552)

ตัวแปรอิสระ

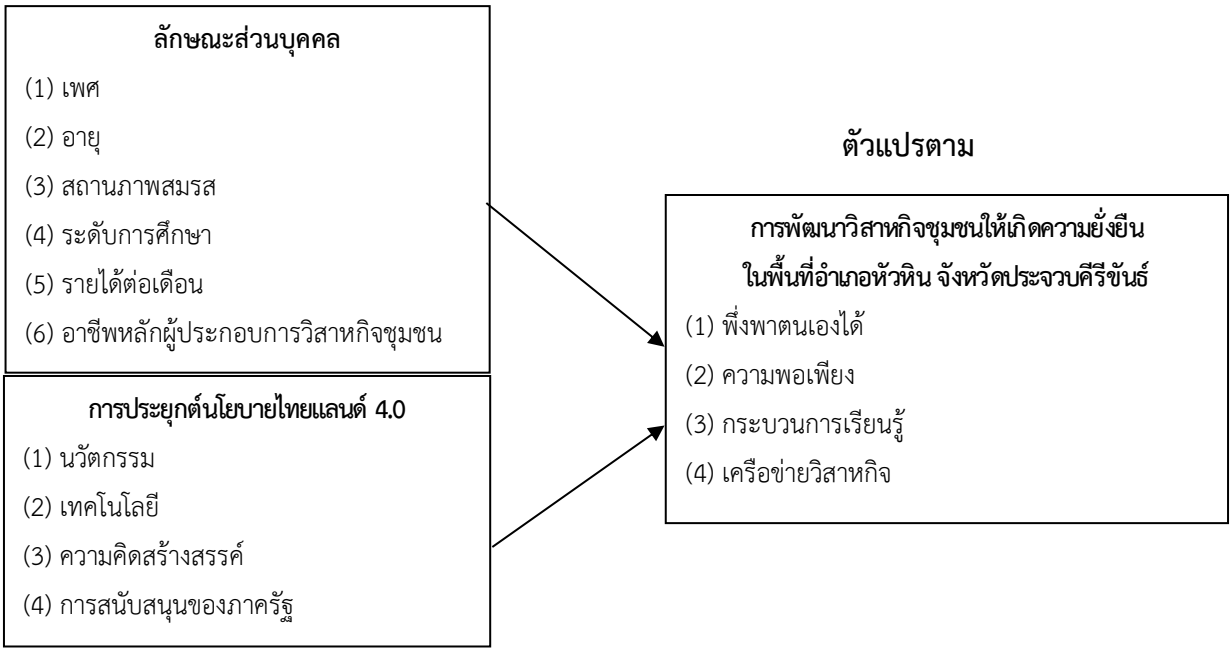

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการสำรวจ (Survey Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จาก 12 แห่ง รวมทั้งหมดจำนวน 261 ราย (วิสาหกิจชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้อมูล ณ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2562)

กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Samuel B. Green (1991) จำนวน 130 คน โดยใช้หลักความไม่น่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) โดยให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากการคำนวณหาค่า

IOC ครั้งนี้ ได้เท่ากับ 1.00 และนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-Out) กับบุคคลที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟ่าในภาพรวมทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.969

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิเคราะห์การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ–ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multi Linear Regression Analysis) และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.5 ≤Durbin–Watson≤2.5

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมและรายด้าน มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ มี ด้านเครือข่ายวิสาหกิจ ด้านพึ่งพาตนเองได้ และด้านความพอเพียง

2. การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านนวัตกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเทคโนโลยี ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ

3. การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในภาพรวม ด้านนวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านความคิดสร้างสรรค์ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ และมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ–ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 : ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลักษณะส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
		พึ่งพาตนเองได้	ความพอเพียง	กระบวนการเรียนรู้	เครือข่ายวิสาหกิจ	ภาพรวม
1. เพศ	χ^2	2.118	1.365	1.505	0.484	1.596
	Sig	0.274	0.357	0.341	0.461	0.330
2. อายุ	χ^2	16.324	18.892	17.187	13.657	16.343
	Sig	0.089	0.046*	0.072	0.162	0.088
3. สถานภาพสมรส	χ^2	5.928	11.157	8.847	9.970	8.664
	Sig	0..374	0.133	0.226	0.177	0.235
4. ระดับการศึกษา	χ^2	4.359	6.712	9.088	11.497	6.798
	Sig	0.314	0.174	0.085	0.037*	0.170
5. อาชีพหลักของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	χ^2	9.494	12.039	4.503	7.874	6.078
	Sig	0.330	0.222	0.487	0.398	0.456
6. รายได้ต่อเดือน	χ^2	10.230	21.786	16.075	14.314	14.953
	Sig	0.298	0.020*	0.094	0.141	0.122

หมายเหตุ * $P \leq 0.05$ ** $P \leq 0.01$ *** $P \leq 0.001$

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > 0.05$ แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อายุ และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเครือข่ายวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 : การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0	การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
	B	S.E.	สปส. Beta	t	Sig.
(ค่าคงที่)	-0.066	0.202		-0.329	0.742
1. นวัตกรรม	0.194	0.053	0.220	3.634***	0.000
2. เทคโนโลยี	0.287	0.063	0.277	4.578***	0.000
3. ความคิดสร้างสรรค์	0.301	0.060	0.325	5.032***	0.000
4. การสนับสนุนของภาครัฐ	0.202	0.051	0.229	3.971***	0.000

หมายเหตุ * $P \leq 0.05$ R = 0.873
** $P \leq 0.01$ R^2 = 0.762
*** $P \leq 0.001$ R^2ปรับ = 0.754
F = 99.802
ระดับนัยสำคัญ = 0.000
Durbin-Watson = 2.041

จากตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson) ในครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 2.041 โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (R) อยู่ในระดับ 0.873 และพิจารณาจากการปรับมาตรฐานของตัวแปร (Standardized Variables) ร้อยละ 75.40-76.20 ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และค่า สปส. Beta เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\beta_{\text{ความคิดสร้างสรรค์}}$ = 0.325, Sig. = 0.000) ด้านเทคโนโลยี ($\beta_{\text{เทคโนโลยี}}$ = 0.277, Sig. = 0.000) ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ ($\beta_{\text{การสนับสนุนของภาครัฐ}}$ = 0.229, Sig. =0.000) และด้านนวัตกรรม ($\beta_{\text{นวัตกรรม}}$ = 0.220, Sig. = 0.000) กล่าวคือ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านนวัตกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ และด้านเทคโนโลยี

จากตาราง 4-13 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4$$

= + 0.194 (นวัตกรรม) + 0.287 (เทคโนโลยี) + 0.301 (ความคิดสร้างสรรค์) + 0.202 (การสนับสนุนของภาครัฐ)

$\hat{Y}$ หมายถึง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อภิปรายผลการวิจัย

1) การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของวิสาหกิจชุมชน ให้สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้อย่างเข้มแข็ง ภายใต้ความพอเพียงได้อย่างประสบผลสำเร็จในทุกด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (2552) ได้กล่าวถึง ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีส่งเสริมวิสาหกิจชมชน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนา ได้แก่ (1) การสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (2) การเสริมสร้างปัจจัยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติ (3) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแบบมีส่วนร่วม และ (4) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง ได้แก่ (1) การบริหารจัดการทุนชุมชน (2) การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน (3) การลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ (ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง) และ (4) การพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชน และยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาและสนับสนุนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ การสนับสนุนการจัดการวิสาหกิจชุมชน ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและชุมชน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญาภัค หล้าแหล่ง (2561) วิจัยเรื่อง การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ จิตสำนึกการพึ่งพาและร่วมมือกันของผู้นำการจัดการความรู้ และระบบการบริหารจัดการเครือข่าย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิตวรา บรรจงปรุ (2561) วิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการเสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขันในการประกอบการวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การประสานงานและร่วมเครือข่าย การมีชีวิตด้วยความพอเพียง การเพิ่มความรู้ โดยภาพรวมมีระดับมาก

2) การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของวิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ในภาพรวมมีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า วิสาหกิจชุมชนอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการปรับใช้หรือการนำนโยบายในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนหัวหินอย่างบูรณาการ เพื่อยกระดับพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน โดยอาศัยนวัตกรรม เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และการสนับสนุนของภาครัฐ เป็นตัวขับเคลื่อน ทำให้การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ โรเจอร์ (Roger, 2003) เป็นเจ้าของทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory (DOI) ได้แบ่งกลุ่มคนในสังคมที่จะยอมรับการแพร่กระจายทางเทคโนโลยีไว้ดังนี้

(1) Inventor (2) Early Adopters (3) Early Majority (4) Late Majority และ (5) Laggard และสอดคล้องกับแนวคิดของ เลย์ตัน (Layton, 1994) กล่าวถึง เทคโนโลยี ดังนี้ (1) เตรียมให้ผู้เรียนเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง (2) เตรียมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์เพื่อจัดการกับปัญหาด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (3) ให้นักเรียนเรียนรู้ความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาส ตร์และเทคโนโลยีเพื่อให้ สามารถนำความรู้นี้ไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด และ (4) จัดประสบการณ์และทักษะความชำนาญ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และสามารถ ตัดสินใจเลือกอาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม และยังสอดคล้องกับแนวคิดของDavis (1973) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 4 กลุ่ม ได้แก่

(1) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ (2) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม (3) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมานุษยนิยม และ (4) ทฤษฎีอูต้า (AUTA) รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของราชกิจจานุเบกษา (2548) ที่กล่าวถึง พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย 4 หมวด สามารถสรุปสาระสำคัญของแต่ละหมวด เป็นการกล่าวถึง การดำเนินการเกี่ยวกับขั้นตอนวิสาหกิจชุมชนตั้งแต่การยื่นขอจดทะเบียน การบริหารจัดการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เป็นไปตามข้อบังคับของเครือข่าย โครงสร้างของวิสาหกิจชุมชน รวมถึงความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น มีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนเพื่อประสานการดำเนินงานกองทุนต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมาพร พวงประยงค์ (2556) วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการสนับสนุน จากภายนอก ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมา หวังเบ็ญหมัด และ ธนัชชา บินดุเหล็ม (2556) วิจัยเรื่องปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ระบบเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล (2560) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ และด้านการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวลี วงศ์ไชยา (2561) วิจัยเรื่องอิทธิพลของกลยุทธ์ธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านความคิดเชิงนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก

3) การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 ในภาพรวม ด้านนวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านความคิดสร้างสรรค์ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ และมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ–ผลกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงให้เห็นว่า การประยุกต์นโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยอาศัยนวัตกรรม เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และการสนับสนุนของภาครัฐ

เป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ในพื้นที่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้อย่างประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุธ พจนศิลป (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ของจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ของจังหวัดเพชรบุรี ในด้านนวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1) ด้านพึ่งพาตนเองได้ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่เป็นที่ต้องการของตลาด ควรมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงความต้องการของตลาด คิดหาวิธีตกแต่งผลิตภัณฑ์และบริการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และคิดหาวิธีทำผลิตภัณฑ์และบริการได้หลากหลายรูปแบบ

2) ด้านความพอเพียง ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่เป็นที่ต้องการของตลาด ควรมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงความต้องการของตลาด ควรมีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริการ ควรมีการถ่ายโอนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนด้วยกันเอง คิดหาวิธีตกแต่งผลิตภัณฑ์และบริการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ ควรได้รับการสนับสนุนตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ

3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานได้ง่ายและมีประโยชน์ ควรออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่เป็นที่ต้องการของตลาด ควรมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงความต้องการของตลาด ควรมีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริการ ควรมีการถ่ายโอนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนด้วยกันเอง คิดหาวิธีตกแต่งผลิตภัณฑ์และบริการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) ด้านเครือข่ายวิสาหกิจ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการดัดแปลงพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ควรออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่เป็นที่ต้องการของตลาด ควรมีผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานได้ง่ายและมีประโยชน์ ควรมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการให้ตรงความต้องการของตลาด ควรคิดหาวิธีตกแต่งผลิตภัณฑ์และบริการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และควรได้รับการสนับสนุนตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ

เอกสารอ้างอิง

กษมาพร พวงประยงค์. (2556). แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์จังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 108-120.

ชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

ชิตวรา บรรจงปรุ. (2561). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการเสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขันในการประกอบการวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารชุมชนวิจัย*, 12(1), 98-113.

ชุติมา หวังเบ็ญหมัดและ ธนัชชา บินดุเหล็ม. (2556). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 1 (1), 109-123.

ชัญญาภัค หล้าแหล่ง. (2561). การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดชุมพร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(2), 3,447-3,464.

ราชกิจจานุเบกษา. (2548). *พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548*. เล่ม 122 ตอนที่ 6 ก 18 มกราคม 2548, 1-12.

วิสาหกิจชุมชน. (2562). *วิสาหกิจชุมชน*. สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2562,จาก http://smce.doae.go.th/ProductCategory/SmceCategory.php?region_id=&province_id=77&amphur_id=07&key_word=.

วิสาหกิจชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2562). *จำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอหัวหิน. วิสาหกิจชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.* กองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.

ศราวุธ พจนศิลป. (2560). *การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ของจังหวัดเพชรบุรี.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

สวลี วงศ์ไชยา. (2561). อิทธิพลของกลยุทธ์ธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 23(2), 139-152.

สหัสา พลนิล. (2554). แนวทางการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสู่ความยั่งยืน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย*, 7(2), 39-52.

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2552). *คู่มือการประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน.* กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2554). *วิสาหกิจชุมชน.* กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.

Davis, G.A. (1973). *Psychology of Problem Solving*. New York : Basic Books.

Layton. (1994). *Research in education*. 4th ed. New Jersey: Prentice Hall.

Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations*. 5th edition. New York : The Free Press.

Samuel B Green. (1991). How Many Subjects Dose It Take to Do a Regression Analysis? *Multivariate Behavioral Research*, 26(3), 499-510.